

Sygn. akt II Ca 1143/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bogusław Suter
Sędziowie:	SSO Bogdan Łaskiewicz SSR del. Bożena Sztomber (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsnowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M.

przeciwko S. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 25 września 2013 r. sygn. akt I C 600/13

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1. w punktach I i II w ten sposób, że zasądzoną kwotę obniża do 626,67 (sześćset dwadzieścia sześć 67/100) złotych z ustawowymi odsetkami w wysokości 13 % w stosunku rocznym od kwot:

- 203,98 złotych od dnia 17.07.2012 roku do dnia zapłaty,

- 422,69 złotych od dnia 07.03.2013 roku do dnia zapłaty,

2. w punkcie III i zasądzoną kwotę obniża do 397,70 złotych;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania odwoławczego.

UZASADNIENIE

Powód Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w M. wniósł pozew przeciwko S. B., w którym domagał się zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kwoty 1.889,36 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 869,56 zł od dnia wniesienia pozwu, tj. 07.03.2013 r. do dnia zapłaty oraz od kwoty 1.019,80 zł od dnia 17.05.2012 r. do dnia zapłaty. Wniósł ponadto o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pismem z dnia 03.09.2013 r. powód ograniczył powództwo w części dotyczącej daty początkowej, od której należą się odsetki od kwoty 1.019,80 zł w ten sposób, że wniósł o zasądzenie na jego rzecz kwoty 1.019,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.07.2012 r. do dnia zapłaty.

Pozwany S. B. uznał powództwo w części co do kwoty 815,82 zł z dochodzonej kwoty 1.889,36 zł (a wyodrębnionej w zakresie naliczania odsetek kwoty 1.019,80 zł) z ustawowymi odsetkami od dnia 17.07.2012 r., wniósł o oddalenie powództwa co do dochodzonej pozewem kwoty 1.073,54 zł. Ponadto wniósł o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany wskazywał, że z otrzymanego w dniu 14.11.2011 r. od Komornika Sądowego przelewu na kwotę 9.635,10 zł dokonał potrącenia należności w łącznej kwocie 9.127,34 zł z tytułu faktur o nr (...) oraz należnych odsetek. Pozwany uznał powództwo co do kwoty 394 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego przeciwko R. O. oraz A. D.. Uznał również powództwo co do kwoty 421,82 zł stanowiącej równowartość omyłkowo naliczonego podatku VAT od zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym. Zdaniem pozwanego odsetki od powyższych kwot, zgodnie z art. 481 k.c., należą się od dnia 17.07.2012 r. Ponadto pozwany zaprzeczył, aby na jego rachunek zostały przelane odsetki w kwocie 203,98 zł.

W dniu 13.09.2013 r. pozwany dokonał zapłaty na rzecz powoda kwoty 938,80 zł, co do której uznał powództwo, w tym kwot 394 zł i 421,82 zł dochodzonych pozewem wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.07.2012 roku do dnia 13.09.2013 roku - dnia zapłaty przez pozwanego.

Wyrokiem z dnia 25 września 2013 r. Sąd Rejonowy w Białymstoku zasądził od pozwanego S. B. na rzecz powoda Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. kwotę 1.073,46 złotych z ustawowymi odsetkami w stosunku rocznym w wysokości od kwot: 203,98 złotych z 13 % od dnia 17.07.2012 roku do dnia zapłaty, 869,48 złotych z 13 % od dnia 07.03.2013 roku do dnia zapłaty (pkt I) i oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II). Zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 712 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III).

Sąd I instancji ustalił, że w dniu 31.05.2010 r. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w M. zawarł ze S. B. umowę o udzielenie usług nr (...), na podstawie której zlecono dokonywanie obsługi prawnej w okresie od dnia 01.06.2010 r. do dnia 31.12.2010 r. W § 8 w/w umowy ustalono, że zleceniobiorcy z tytułu wykonania przedmiotu umowy przysługują dodatkowo, oprócz miesięcznego wynagrodzenia określonego w § 6, pełne koszty zastępstwa procesowego, w wysokości określonej odrębnymi przepisami – po ich zasądzeniu, a następnie wyegzekwowaniu od danej strony (dowód: k. 38).

Pismem z dnia 18.05.2012 r. S. B. poinformował Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. o stanie postępowań egzekucyjnych prowadzonych w jego imieniu. Dołączył fakturę VAT nr (...), z której wynika, że potrącił koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu sądowym prowadzonym przeciwko A. D. (...) oraz R. O. (...) w których nie wyegzekwowano żądanych należności (dowód: k. 32-45).

S. B. wystawił w dniu 30.04.2012 r. fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 2.255,82 zł brutto tytułem kosztów zastępstwa procesowego zasądzonych w sprawach prowadzonych na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. (dowód: k. 44).

W dniu 21.05.2012 r. S. B. dokonał na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w M. przelewu kwoty 9.635,10 zł wpłaconej przez Komornika Sądowego w dniu 14.11.2011 r., kwoty 1.738,74 zł wpłaconej w dniu 22.11.2011 r., kwoty 550,42 zł wpłaconej w dniu 06.12.2011 r. oraz kwoty 1.481,18 zł wpłaconej w dniu 21.12.2011 r., tytułem należności wyegzekwowanych w sprawie M. M.. S. B. dokonał przelewu w/w kwot potrącając należności za

faktury nr (...) (dowód: k. 47, 62-65). W dniu 25.06.2012 r. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w M. przelał na konto S. B. kwotę 203,98 zł tytułem odsetek od kosztów zastępstwa procesowego ze sprawy M. M. (dowód: k. 49, 62).

Pismem z dnia 03.07.2012 r. wezwano S. B. do uiszczenia należności w kwocie 1.889,36 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, które otrzymał w dniu 09.07.2012 r. (dowód: k. 19-23). Kolejnym pismem z dnia 03.10.2012 r. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w M. wyznaczył ostateczny termin na uiszczenie należności na dzień 20.10.2012 r. Powyższe pismo S. B. otrzymał w dniu 16.10.2012 r. (dowód: k. 17-18).

Sąd I instancji wskazał, że pomiędzy stronami nie było sporu co do faktu zawarcia umowy, mocą której powód zlecił pozwanemu dokonywanie obsługi prawnej. Poza sporem pozostawało również, iż pozwany w ramach świadczonej obsługi prawnej prowadził sprawy dotyczące R. O., A. D. i M. M.. Powód stanął na stanowisku, iż pozwany winien zwrócić powodowi kwotę 394 zł jako nienależnie potrącone koszty zastępstwa procesowego w sprawach przeciwko A. D. i R. O., w których wierzytelności nie zostały wyegzekwowane. Ponadto winien zwrócić kwotę 421,82 zł tytułem nienależnie doliczonego podatku od towarów i usług od kwot zasądzonych w nakazach zapłaty o sygn. akt(...), (...) oraz postanowieniu (...). Dodatkowo winien zwrócić kwotę 203,98 zł tytułem zawyżonych odsetek, a także kwotę 869,56 zł za przetrzymywanie środków finansowych powoda na swoim koncie. Pozwany uznał powództwo jedynie w zakresie kwoty 394 zł oraz kwoty 421,82 zł. Zaprzeczył, aby na jego rachunek zostały przelane odsetki kwocie 203,98 zł oraz negował powództwo w zakresie kwoty 869,56 zł.

Sąd Rejonowy podniósł, że roszczenie powoda w zakresie kwoty 815,82 zł, na którą składa się kwota 394 zł tytułem nienależnie potrąconych kosztów zastępstwa procesowego w sprawach przeciwko A. D. i R. O. oraz kwota 421,82 zł tytułem nienależnie doliczonego podatku od towarów i usług od kwot zasądzonych w nakazach zapłaty o sygn. akt (...) oraz postanowieniu (...), podlegało oddaleniu. W sprawach prowadzonych przez pozwanego przeciwko A. D. i R. O., wierzytelności nie zostały wyegzekwowane, zatem pozwany nie powinien otrzymać kosztów zastępstwa procesowego. Jednakże na powyższe rozstrzygnięcie miało wpływ uznanie przez pozwanego roszczenia powoda w tymże zakresie, a następnie dokonanie wypłaty powyższych kwot na rzecz powoda, co jednoznacznie wynika z dołączonego potwierdzenia przelewu z dnia 13.09.2013 r. (k. 125). Mimo dokonanej przez pozwanego na rzecz powoda w dniu 13.09.2013 roku wpłaty kwoty 815,82 zł wraz z należnymi ustawowymi odsetkami (dochodzonej pozewem), powód nie cofnął powództwa w tym zakresie i dlatego powództwo w tej części podlegało oddaleniu.

Odnosząc się do kwestii zasadności zwrotu na rzecz powoda kwoty 869,56 zł tytułem odsetek za przetrzymywanie środków finansowych powoda na koncie pozwanego, Sąd Rejonowy wskazał na treść art. 741 k.c. w zw. z art. 750 k.c. Podkreślił, że należne odsetki wynikają z korzystania z cudzego kapitału, a przyjmujący zlecenie płaci je z tytułu możliwości korzystania z pieniędzy dającego zlecenie. Wskazał, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 30.01.1998 r. (III CKN 274/97, LEX nr 50596), roszczenie o zapłatę odsetek od sumy zatrzymanej ponad potrzebę wynikającą z wykonania zlecenia powstaje wówczas, gdy przyjmujący zlecenie nie wywiązuje się z obowiązku świadczenia – wydania określonej sumy pieniężnej uzyskanej dla zleceniodawcy lub otrzymanej odeń, a przewyższającej koszt wykonania zlecenia. Przyjmujący zlecenie (pozwany) ma obowiązek niezwłocznego wydania dającemu zlecenie (powodowi) rzeczy i pieniędzy, które dla niego uzyskał, jak również zwrócenia pieniędzy otrzymanych ponad potrzebę wynikającą z wykonania zlecenia. Sąd I instancji uznał, że bez wątplenia pozwany zatrzymał na swoim koncie środki pieniężne powoda wyegzekwowane przez Komornika Sądowego w sprawie M. M., ponad potrzebę wynikającą z wykonywania umowy. W ocenie Sądu powodowi przysługuje roszczenie o zwrot odsetek za okres, w którym pozwany zatrzymał jego środki finansowe na swoim koncie. Jak wynika z dołączonych do pozwu potwierdzeń wykonania przelewu, Komornik Sądowy dokonał przelewu na rzecz pozwanego kwoty 9.635,10 zł w dniu 14.11.2011 r., kwoty 1.738,74 zł w dniu 22.11.2011 r., kwoty 550,42 zł w dniu 06.12.2011 r. oraz kwoty 1.481,18 zł w dniu 20.12.2011 r., tytułem należności wyegzekwowanych w sprawie M. M.. Natomiast pozwany dokonał przelewu w/w kwot po potrąceniu należności za faktury nr (...) dopiero w dniu 21.05.2012 r.

Mając na względzie powołane wyżej przepisy, Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo tytułem odsetek w kwocie łącznej 869,48 zł, na którą składają się kwoty wyliczone od dnia następnego po dokonaniu przelewu przez Komornika

Sądowego do dnia przelewu na konto powoda. Zatem od kwoty 9.635,10 zł należało zasądzić odsetki od dnia 15.11.2011 r. do dnia 21.05.2012 r. w kwocie 645,16 zł, od kwoty 1.738,71 zł od dnia 23.11.2011 r. do dnia 21.05.2012 r. w kwocie 111,47 zł, od kwoty 550,42 zł od dnia 07.12.2011 r. do dnia 21.05.2012 r. w kwocie 32,66 zł (komornik dokonał przelewu na konto pozwanego powyższej kwoty w dniu 06.12.2011 roku, a więc odsetki powinny być liczone od dnia 07.12.2011 roku, zgodnie z zasadą którą powód stosował do pozostałych kwot) oraz od kwoty 1.481,18 zł od dnia 21.12.2011 r. do dnia 21.05.2012 r. w kwocie 80,19 zł.

Rozważając zasadność zwrotu powodowi kwoty 203,98 zł tytułem nienależnie przelanych na konto pozwanego odsetek od kosztów zastępstwa procesowego przypadających ze sprawy M. M., Sąd Rejonowy nie przyjął w tym zakresie twierdzeń pozwanego, który zaprzeczał, aby na jego rachunek przelano odsetki we wskazywanej kwocie. Pozwany ograniczył się jedynie do twierdzeń w tym zakresie, mimo ciężącego na nim obowiązku wynikającego z art. 6 k.c. udowodnienia, że ta kwota nie wpłynęła na jego konto. Jednakże w ocenie Sądu I instancji załączone przez powoda do pozwu potwierdzenie sald rozrachunków z dnia 25.06.2012 r. (k.45, k. 49) stanowi wystarczający dowód na potwierdzenie dokonania przelewu tejże kwoty na rzecz pozwanego. Skoro zatem pozwany bez wątplenia otrzymał tę kwotę, to była ona świadczeniem nienależnym. Komornik Sądowy już w dniu 14.11.2011 r. dokonał przelewu na konto pozwanego wyegzekwowanej należności w kwocie 9.635,10 zł (k. 62), zatem pozwany bezzasadnie naliczył odsetki we wskazywanej wysokości. Zdaniem Sądu Rejonowego uprawnione jest stanowisko powoda, że pozwanemu nie należy się powyższa kwota.

O odsetkach Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. i zasądził je od dnia wymagalności roszczenia. Pozwany w dniu 09.07.2012 r. otrzymał pismo powoda wzywające do zapłaty, wskazany 7-dniowy termin płatności upływał w dniu 16.07.2012 r., zatem odsetki od kwoty 203,98 zł należało zasądzić od dnia 17.07.2012 r. do dnia zapłaty. Natomiast odsetki od kwoty 869,48 zł zasądzono zgodnie z żądaniem powoda od dnia wniesienia pozwu, tj. 07.03.2013 r. do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zgodnie z zasadą ponoszenia odpowiedzialności za wynik procesu. Pozwany przegrał sprawę (część roszczenia spełnił dopiero po otrzymaniu odpisu pozwu i odbyciu się kilku rozpraw), a więc na nim ciąży obowiązek zwrotu powodowi wszystkich należnych, poniesionych kosztów, na które składają się koszty sądowe w kwocie 95 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, a także koszty zastępstwa procesowego w kwocie 617 zł, ustalone zgodnie z § 6 pkt 3 w zw. z § 2 ust. 1 - 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.), w tym opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych ustalona na podstawie części IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz.U.2012.1282 j.t.).

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w części, to jest w pkt I oraz w pkt III. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1. naruszenie art. 741 Kodeksu cywilnego:

- poprzez nieuzasadnione przyjęcie, iż pozwany zatrzymał na swoim koncie środki pieniężne powoda wyegzekwowane przez Komornika Sądowego w sprawie M. M. ponad potrzebę wynikającą z wykonywania umowy,

- nieuzasadnione przyjęcie, iż pozwany zobowiązany był do rozliczenia się z powodem z kwot, które przelewał na jego konto Komornik Sądowy w dniu otrzymania przelewu, co skutkowało zasądzeniem odsetek od poszczególnych kwot od dnia, następującego po dniu otrzymaniu przelewu;

2. naruszenie art. 498 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 499 Kodeksu cywilnego poprzez ich niezastosowanie i zasądzenie na rzecz powoda odsetek liczonych od kwoty 9.635,10 zł, nie

uwzględnwszy przy tym fakcie, iż pozwany dokonał skutecznego potrącenia przysługujących mu od powoda należności, a oświadczenie o potrąceniu ma moc wsteczną od dnia 14 listopada 2012 r.;

3. naruszenie art. 6 Kodeksu cywilnego poprzez nieuzasadnione przyjęcie, iż to pozwany powinien udowodnić, że kwota 203,98 zł nie wpłynęła na jego konto, podczas gdy to powód dochodzi zasądzenia na jego rzecz powyższej kwoty tytułem zwrotu nienależnych odsetek i to na nim spoczywa ciężar udowodnienia faktu jej przelania na konto pozwanego, czego nie dowiódł w trakcie prowadzonego postępowania;

4. naruszenie art. 28 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez jego niezastosowanie i zasądzenie od pozwanego kwoty 95 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, podczas gdy w sprawie podlegającej rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym pobiera się opłatę stałą od pozwu, która przy wartości przedmiotu sporu do 2.000 zł wynosi 30 złotych.

Wskazując na powyższe, apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonym zakresie oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych.

Odpowiedź na apelację złożył powód, wnosząc o jej oddalenie oraz zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania odwoławczego wraz kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podzielił co do zasady poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, jak również ocenę prawną powództwa przez pryzmat art. 741 k.c. Zasadny okazał się natomiast zarzut naruszenia art. 498 k.c. w zw. z art. 499 k.c., w konsekwencji czego Sąd Rejonowy zasądził na rzecz powoda zawyżoną kwotę odsetek liczonych od kwoty 9.635,10 zł, bez uwzględnienia faktu, że pozwany dokonał skutecznego potrącenia należności przysługujących mu od powoda. Z tego względu zaskarżone orzeczenie podlegało zmianie poprzez obniżenie zasądzonej od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.073,46 zł do kwoty 626,67 zł, w tym z ustawowymi odsetkami w wysokości 13 % w stosunku rocznym od kwoty 422,69 zł, zamiast od kwoty 869,48 zł.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut naruszenia art. 741 k.c. Wskazać należy, iż zgodnie z treścią tego przepisu przyjmującemu zlecenie nie wolno używać we własnym interesie rzeczy i pieniędzy dającego zlecenie. Od sum pieniężnych zatrzymanych ponad potrzebę wynikającą z wykonywania zlecenia powinien płacić dającemu zlecenie odsetki ustawowe. "Ponad potrzebę" oznacza zarówno termin, przekraczający potrzebę dysponowania środkami zleceniodawcy, jak również kwotę przewyższającą sumę potrzebną do realizacji zlecenia. Jak trafnie wskazał Sąd I instancji są to nie tyle odsetki za opóźnienie (art. 481 k.c.), ale odsetki za korzystanie z cudzego kapitału. Sąd Okręgowy podzielił również stanowisko, iż pozwany winien był rozliczyć się z powodem niezwłocznie. W orzecznictwie jest jednolicie przyjęte, że świadczenie winno być spełnione w najwcześniejszym możliwym terminie, bez zbędnej zwłoki lub po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej dokonanie czynności, w przeciwnym razie zleceniobiorca zostaje narażony na konieczność zapłaty odsetek ustawowych, i to niezależnie od tego, czy po jego stronie nastąpiła zwłoka, czy tylko opóźnienie (wyrok SN z dnia 22 marca 1985 r., I PR 8/85, OSNC 1986 r., z. 1, poz. 13, LEX nr 12892; wyrok SN z dnia 30 stycznia 1998 r., III CKN 274/97, LEX nr 496437).

W danym stanie faktycznym Sąd I instancji trafnie uznał, że pozwany zatrzymał na swoim koncie środki pieniężne powoda wyegzekwowane przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Białymstoku D. K. w sprawie M. M., ponad potrzebę wynikającą z wykonywania umowy. Komornik dokonał bowiem przelewu na rachunek pozwanego łącznie kwoty 13.405,44 zł, w tym: w dniu 14.11.2011 r. kwoty 9.635,10 zł, w dniu 22.11.2011 r. kwoty 1.738,74 zł, w dniu 06.12.2011 r. kwoty 550,42 zł oraz w dniu 20.12.2011 r. kwoty 1.481,18 zł, tymczasem pozwany przekazał powodowi, po potrąceniu należności za faktury nr (...), kwotę 4.275,01 zł dopiero w dniu 21.05.2012 r.

Okoliczność, iż nastąpiło potrącenie przez pozwanego wierzytelności przysługujących mu względem powoda z mocą wsteczną od dnia 14 listopada 2012 r., w istocie nie była w sprawie kwestionowana. Co do zasady - wierzytelność dającego zlecenie może zostać bowiem potrącona przez przyjmującego zlecenie z jego wierzytelnością o zapłatę wynagrodzenia bądź o zwrot wydatków, o ile spełnione są przesłanki z art. 498 k.c. Wówczas, jak o tym stanowi przepis art. 498 § 2 k.c., obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Podkreślenia również wymaga, iż zgodnie z art. 499 k.c. oświadczenie o potrąceniu ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe.

Sporna w sprawie pozostawała wysokość kwoty, którą mógł skutecznie potrącić pozwany. Wskazać należy, że w razie sporu o istnienie i zakres wierzytelności niezbędne jest wykazanie wszystkich przesłanek skuteczności potrącenia (wyrok SN z dnia 16 listopada 2006 r., II CSK 173/2006, nie publ.). W tym zakresie ciężar dowodu spoczywał na pozwanym.

Pozwany w piśmie z dnia 18 maja 2012 r. skierowanym do powoda wskazał, iż potrącił z kwoty wyegzekwowanej przez Komornika Sądowego w sprawie M. M. należne mu zaległe świadczenia wynikające z faktur: (...) na kwotę 1903,20 zł wraz z odsetkami, (...) na kwotę 1903,20 zł wraz z odsetkami, (...) na kwotę 2.378 zł wraz z odsetkami oraz dodatkowo przedstawił do rozliczenia fakturę (...) na kwotę 2.255,82 zł (k.24). W świetle art. 499 k.c. kwotą, co do której należało ocenić skuteczność potrącenia była zatem kwota 9.635,10 zł przekazana przez komornika w dacie 14.11.2011 r., kiedy to potrącenie wierzytelności stało się możliwe. Podkreślić należy, iż pozwany w oświadczeniu o potrąceniu nie sprecyzował roszczenia w zakresie odsetek, również w postępowaniu przed Sądem I instancji nie skonkretyzował jakie kwoty i za jakie okresy naliczył z tytułu odsetek. Różnica między wyegzekwowaną kwotą 13.405,44 zł a kwotą przekazaną powodowi przez pozwanego w dniu 21.05.2012r. - 4.275,01 zł wskazuje na faktycznie dokonane potrącenie wierzytelności w kwocie 9.130,43 zł. W sytuacji gdy skuteczność potrącenia przez pozwanego kwot należności głównych z zaległych faktur nr (...) nie była kwestionowana przez stronę powodową, jak również kwota należności z faktury nr (...), zaś sporna pozostawała jedynie kwota odsetek, Sąd Rejonowy miał podstawy do tego, aby oprzeć się na twierdzeniach powoda, popartych szczegółowym rozliczeniem kwoty, którą - według powoda - mógł potrącić pozwany. Brak takich wyliczeń ze strony pozwanego uniemożliwił skontrolowanie przez Sąd Rejonowy jego twierdzeń w tym zakresie, jak też ich zweryfikowanie przez Sąd II instancji. Pozwany nie wykazał skuteczności potrącenia w dokonanym przez niego zakresie. Jego stanowisko w tym przedmiocie nie było konsekwentne. Odwoływał się do stanowiska powoda i wskazywał niejednolicie kwoty, które rzekomo potrącił, nawiązując do własnej interpretacji, co w niniejszej sprawie przyznał, a co kwestionował powód. W takiej sytuacji, gdy pozwany nie wykazał wszystkich przesłanek skuteczności dokonanego potrącenia, dokonane przez niego rozliczenie z powodem, przy uwzględnieniu bieżącej faktury nr (...), mogło być uznane za skuteczne w zakresie, w jakim przyznawał je powód, czyli w zakresie kwoty 8.926,45 zł. Kwota ta, zgodnie z wyliczeniami powoda (k.96, 109-110, 112) obejmowała należności główne w łącznej kwocie 8.440,22 zł, w tym: kwotę 1903,20 zł (faktura (...)), kwotę 1903,20 zł (faktura (...)) kwotę 2.378 zł (faktura (...)) i kwotę 2.255,82 zł (faktura (...)) oraz odsetki w łącznej kwocie 486,23 zł, w tym: kwotę 208,10 zł (od kwoty 1903,20 zł z faktury (...) od dnia 12.01.2011 r. do dnia 14.11.2011 r.), kwotę 202 zł (od kwoty 1903,20 zł z faktury (...) od dnia 21.01.2011 r. do dnia 14.11.2011 r.) i kwotę 76,13 zł (od kwoty 750 zł uwzględnionej w fakturze (...) od dnia 03.02.2011 r. do dnia 14.11.2011 r.). W konsekwencji czyniło to zasadnym roszczenie powoda co do dochodzonej, nierozliczonej przez pozwanego kwoty 203,98 zł, będącej różnicą między wyegzekwowaną kwotą 13.405,44 zł a kwotą przekazaną powodowi przez pozwanego w dniu 21.05.2012r. - 4.275,01 zł, przy uwzględnieniu tego, że pozwany mógł ją pomniejszyć o własne należności w kwocie 8.926,45 zł (13.405,44 zł - 8.926,45 zł = 4.478,99 zł; 4.478,99 zł - 4.275,01 zł = 203,98 zł). Zaskarżony wyrok w tym zakresie był zatem prawidłowy. Bezzasadny był zarzut naruszenia art. 6 k.c., bowiem dowody zebrane w sprawie uzasadniały przyjęcie, iż powód udowodnił roszczenie w tej części, a pozwany nie przedstawił dowodów przeciwnych.

Korekcie podlegało natomiast rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w zakresie roszczenia obejmującego kwotę 869,48 zł z tytułu odsetek za okres, w którym pozwany zatrzymał środki pieniężne powoda wyegzekwowane w postępowaniu egzekucyjnym przeciwko dłużnikowi M. M., ponad potrzebę wynikającą z wykonania łączącej strony umowy. Sąd Rejonowy uwzględniając powództwo tytułem odsetek w łącznej kwocie 869,48 zł, na którą składają się kwoty liczone

od dnia następnego po dokonaniu przelewu przez komornika - do dnia 21.05.2012 r. przeoczył, że skarżący dokonał potrącenia wierzytelności, skutecznego - stosownie do treści art. 499 k.c. - na datę 14.11.2011 r. Zauważyć przy tym należy, iż również strona powodowa wskazując kwotę, którą w jej ocenie mógł potrącić pozwany, liczyła odsetki od należności głównych z faktur nr (...) do dnia 14.11.2011 r. Skutkowało to wzajemnym umorzeniem się wierzytelności stron do wysokości wierzytelności niższej, czyli wierzytelności pozwanego (art. 498 § 2 k.c.). Podkreślenia wymaga, iż potrąceniu podlegają wierzytelności wymagalne (art. 498 § 1 k.c.), zatem pozwany mógł w dacie 14.11.2011 r. potrącić należności z faktury nr (...) (w zakresie należności głównej w kwocie 1903,20 zł i odsetek w kwocie 208,10 zł), z faktury nr (...) (w zakresie należności głównej w kwocie 1903,20 zł i odsetek w kwocie 202 zł) i z faktury nr (...) (w zakresie należności głównej w kwocie 2.378 zł i odsetek w kwocie 76,13 zł). Potrącenie obejmowało zatem kwotę 6.184,40 zł należności głównych ze wskazanych trzech faktur oraz kwotę 486,20 zł odsetek z tych faktur; łącznie kwotę 6.670,63 zł. Nie podlegała jedynie potrąceniu w dacie 14.11.2011 r. kwota 2.255,82 zł z faktury nr (...) wystawionej w dniu 30.04.2012 r., z terminem zapłaty do dnia 30.05.2012 r. (k.44), rozliczona - co było bezsporne - w dacie 21.05.2012 r., czyli w dacie przekazania przez pozwanego powodowi nadwyżki środków wynikających z rozliczeń stron.

Skarżący zasadnie zatem zarzucił zasądzenie na rzecz powoda odsetek liczonych od przekazanej przez komornika w dniu 14.11. 2011 r. całej kwoty 9.635,10 zł, z pominięciem faktu, iż pozwany dokonał skutecznego potrącenia przysługujących mu od powoda należności. Przy przyjęciu przez Sąd Okręgowy, iż potrącenie to dotyczyło kwoty 6.670,63 zł, odsetki mogły być naliczone jedynie od kwoty pozostałej po umorzeniu się wierzytelności stron tj. od kwoty 2.964,47 zł ($9.635,10 \text{ zł} - 6.670,63 \text{ zł} = 2.964,47 \text{ zł}$) i wynosiły za okres 15.11.2011 r. – 21.05.2012 r. (188 dni) 198,49 zł (nie zaś 645,16 zł). Prawidłowo zostały przyjęte przez Sąd Rejonowy odsetki liczone od kwoty 1.738,71 zł od dnia 23.11.2011 r. do dnia 21.05.2012 r. (180 dni) w kwocie 111,47 zł i od kwoty 1.481,18 zł od dnia 21.12.2011 r. do dnia 21.05.2012 r. (152 dni) w kwocie 80,19 zł. Korekcie podlegała wysokość kwoty odsetek od kwoty 550,42 zł od dnia 07.12.2011 r. do dnia 21.05.2012 r. (166 dni), która prawidłowo wyliczona wynosiła 32,54 zł (nie zaś 32,66 zł). W efekcie przysługująca powodowi należność, znajdująca oparcie w treści art. 741 k.c., wynosiła 422,69 zł ($198,49 \text{ zł} + 111,47 \text{ zł} + 32,54 \text{ zł} + 80,19 \text{ zł} = 422,69 \text{ zł}$). Do takiej zatem wysokości została obniżona wskazana w punkcie I wyroku kwota 869,48 zł, zaś łączna należna powodowi kwota do wysokości 626,67 zł ($203,98 \text{ zł} + 422,69 \text{ zł} = 626,67 \text{ zł}$).

Konsekwencją zmiany wysokości zasądzonej kwoty była zmiana zaskarżonego wyroku w punkcie III – w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Sąd Okręgowy stosunkowo rozdzielił koszty procesu w myśl art. 100 k.p.c., odpowiednio do wysokości w jakiej zostały poniesione przez strony oraz stosownie do wyniku postępowania (stopnia uwzględnienia i nieuwzględnienia żądań). Powód domagał się w pozwie zasądzenia od pozwanego kwoty 1.889,36 zł, zaś ostatecznie powództwo zostało uwzględnione, przy doliczeniu kwoty 815,82 zł uznanej przez pozwanego, w 76,35 %. Powód uległ pozwanemu w 23,65 %.

Powód poniósł w postępowaniu przed Sądem I instancji koszty procesu w kwocie 712 zł ($95 \text{ zł} + 617 \text{ zł}$), zaś pozwany w kwocie 617 zł. Łącznie koszty procesu w postępowaniu przed Sądem Rejonowym wyniosły 1.329 zł. Powód powinien je ponieść w kwocie 314,30 zł (stosownie do przegranej w 23,65 %). Pozwany powinien natomiast ponieść koszty procesu w kwocie 1.014,70 zł (stosownie do przegranej w 76,35 %). Na rzecz powoda należało zatem zasądzić od pozwanego kwotę 397,70 zł tytułem kosztów procesu ($712 \text{ zł} - 314,30 \text{ zł} = 397,70 \text{ zł}$) i do takiej wysokości została obniżona kwota 712 zł zasądzona w punkcie III wyroku. Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut skarżącego rozliczenia kwoty 95 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, bowiem sprawa od początku została skierowana do trybu zwykłego, wobec stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty (k.67).

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego postanowiono na podstawie art. 100 k.p.c., mając na względzie fakt, iż żądania apelacji zostały uwzględnione jedynie w części. Pozwany wygrał proces w II instancji w 41,62 %, natomiast przegrał w 58,38 % (powód uległ jedynie w zakresie kwoty 446,79 zł). Z uwagi na to, iż pozwany poniósł w postępowaniu przed Sądem Okręgowym wyższe koszty procesu niż powód (powód – 90 zł, pozwany – 144 zł), zaistniały podstawy do wzajemnego zniesienia między stronami kosztów postępowania odwoławczego.